

Środa, 20 grudnia

nr 149/2023 (381) | DARMOWA GAZETA MIEJSKA

ISSN 2720-0701 | NAKŁAD: 60 000

600 LAT ŁODZI
EX NAVICULA NAVIS

ŁÓDŹ.pl

DLA SENIORA | DLA RODZIN | DLA KOCHAJĄCYCH ŁÓDŹ

**VADEMECUM
HISTORII ŁODZI
ODC. 48.**

**MIASTO
CZTERECH KATEDR**

strona 7

OSTATNIE REMONTY NA KSIĘŻYM MŁYNIU

ODNOWA OSIEDLA DOBIEGA KOŃCA **strona 3**

AKTUALNOŚCI

**PARK LEŚNY
POWSTANIE
NA LUBLINKU**

strona 2

AKTUALNOŚCI

**TRAMWAJE
WRÓCĄ
NA TRASY**

strona 4

URODZINY ŁODZI

**MEDALE
600-LECIA
MIASTA**

strona 14

KRZYŻÓWKA + SUDOKU

CHWILA RELAKSU
DLA KAŻDEGO

strona 12-13

AUTOPROMOCJA

TWOJA REKLAMA W ŁÓDŹ.PL

ZADZWOŃ: 722 006 791

FOTO: LODZ.PL

PONAD 50 LAT RAZEM

W Urzędzie Miasta Łodzi 62 parom wręczono medale za długoletnie pożycie małżeńskie. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej nagradza nimi osoby, które przeżyły w jednym związku małżeńskim co najmniej 50 lat.

Rekordzistami wśród wyróżnionych byli państwo Irena i Mieczysław Zamariowie razem kroczący przez życie już 63 lata. Nie wiele krótszym, bo 60-letnim, stażem małżeńskim mogą poszczycić się Bożena i Władysław Malarko-

wie oraz Zofia i Edward Streczewscy. Wszystkim odznaczonym życzymy wielu kolejnych, wspólnych lat w zdrowiu i pogodzie ducha.

Uroczystość wręczenia odznak odbyła się w sali obrad Rady Miejskiej

w Łodzi. Małżonkowie otrzymali je z rąk prezydent Łodzi Hanny Zdanowskiej oraz przewodniczącego Rady Miejskiej w Łodzi, Marcina Gołaszewskiego.

(pj)

CIEMNA STRONA MIASTA

NA SYGNALE ZABÓJSTWO NA RETKINI

Policjanci z komisariatu na Retkini zatrzymali mężczyznę podejrzanego o zabójstwo.

14 grudnia w mieszkaniu w bloku przy ul. Batalionów Chłopskich odkryto zwłoki 39-letniej lokatorki. Podjęte śledztwo ujawniło, że kobieta zginęła pod koniec listopada, w trakcie zakrapianej alkoholem imprezy, w której uczestniczył jej 41-letni konkubent. Między parą doszło do kłótni. Mężczyzna zadał 39-latkę kilka ciosów nożem, doprowadzając do jej śmierci.

Już nazajutrz po odkryciu zwłok sprawcę zatrzymano w mieszkaniu krewnej. Za zabójstwo mężczyźnie grozi kara nawet dożywotniego pozbawienia wolności. Decyzją sądu został on tymczasowo aresztowany.

(pj)

FOTO: LODZ.PL

W Szkole Podstawowej nr 111 (ul. Jaracza 26) odbyła się we wtorek, 19 grudnia, uroczystość wręczenia stypendiów miejskiego programu Mia100 Zdolnych.

Otrzymało je 40 uczniów łódzkich szkół w uznaniu ich osiągnięć w poprzednim roku szkolnym. Wśród stypendystów znaleźli się szóstkowi uczniowie

Stypendia dla zdolnych

laureaci olimpiad oraz początkujący sportowcy, którzy już mogą pochwalić się medalami i pucharami. Dodatkowe środki finansowe od miasta - 5000 zł wypłacane w dziesięciu miesięcznych ratach po 500 zł - pomogą im rozwijać swoje pasje i umiejętności.

MK

Pracownia dla reżysera

Autor nagrodzonego Orłami i Złotymi Lwami filmu „Zabij to i wyjedź z tego miasta”, reżyser Mariusz Wilczyński, zakłada pracownię na Księżym Młynie.

Jest jednym z 11 nowych lokatorów lokali użytkowych w świeżo wyremontowanych przez miasto lokalach.

W swej nowej pracowni Wilczyński - wykładowca Łódzkiej Szkoły Filmowej - pracować będzie m.in. nad nowym filmem, do którego nagrania rozpoczął już kil-

kanaście lat temu. - To będzie prawdopodobnie moje opus magnum. W filmie wystąpią m.in. Janusz Gajos, Daniel Olbrychski, Kasia Smutniak i Andrzej Seweryn, a jedną z głównych postaci będzie Zbigniew Boniek. Będzie też piękna muzyka Tomasa Stańki - zdradził reżyser.

W ostatnim konkursie na miejskie lokale użytkowe na potrzeby kultury i sztuki dzierżawę lokali wylicytowało 11 artystów. Ich pracownie znajdują się w zrewitalizowanych

budynkach na Księżym Młynie, a także przy ul. Sienkiewicza i ul. Tuwima. Sąsiadem Wilczyńskiego na Księżym Młynie będzie m.in. znany projektant mody - Tomasz Armada.

PeS

Mariusz Wilczyński

FOTO: LODZ.PL

NA LUBLINKU

FOTO: ENVATO ELEMENTS

JESZCZE JEDEN PARK LEŚNY

W rejonie ulic Dennei, La-skowickiej i Pienistej miasto planuje stworzyć nowy park leśny. To efekt rozmów władz Łodzi z Radą Osiedla Lublinek-Pienista i Społecznym Komitetem Ochrony Lasu Lublinek.

Realizacja projektu ma rozpocząć się w 2024 r., jednak najpierw swoje opinie będą mogli przedstawić mieszkańcy okolicznych osiedli, którzy z tych terenów korzystają najczęściej.

Park powstanie na południe od ul. Pienistej i obejmować ma duże pasy zieleni biegnące jeszcze dalej na południe, w kierunku ul. Prądyńskiego. To łącznie ponad 30 hektarów. Nowe tereny zielone zostaną

ochronione przed wycinką i zabudową w najtrwalszy i bezpieczny sposób - poprzez przyjęcie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Szczegóły zagospodarowania terenów w okolicach Lublinka będą jeszcze konsultowane z mieszkańcami okolic. Pierwsze spotkanie planowane jest na początku 2024 r. Realizacja projektu rozpocznie się po uzgodnieniu wszystkich szczegółów aranżacji tych terenów.

Nowy park leśny poszerzy chronione już tereny zieleni w tym obszarze Łodzi. Należą do nich: Uroczysko Lublinek, Las Lublinek, Dolina Jasienia, Dolina Neru.

PeS

DZIEJE SIĘ W ŚRODĘ

Bezpłatna nauka jazdy na łyżwach

O godz. 18:15 na bezpłatne zajęcia nauki jazdy na łyżwach zaprasza dzieci powyżej 5. roku życia wraz z opiekunami Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji. Zajęcia odbywają się na lodowisku Bombonierka (ul. Stefanowskiego 28). Udział jest bezpłatny, ale obowiązują zapisy: 536 777 610.

DZIEJE SIĘ W CZWARTEK

Koncert kołęd

Na godz. 18:30 w Teatrze Wielkim (pl. Dąbrowskiego 1) zaplanowano wspólne kolędowanie z aktorami teatru. Najbardziej znane i lubiane, nie tylko polskie, kolędy zabrzmiały w nowych, świątecznych opracowaniach i bardzo osobistych interpretacjach artystów. Nie zabraknie też światowych hitów, które od lat współtworzą bożonarodzeniową atmosferę. Bilety: 35-80 zł.

REWITALIZACJA

OSTATNIE REMONTY NA KSIĘŻYM MŁYNI

Na finiszu jest żmudny proces rewitalizacji Księżego Młyna, którego końcowym akcentem są remonty fałd przy ul. Fabrycznej 19 i ul. Przędzalnianej 53. Trwa tam obecnie montaż armatury łazienkowej oraz stolarki okiennej i drzwiowej. To już ostatnie prace wykończeniowe, które zwińczą odnowę całego osiedla.

Kompleksowa rewitalizacja zaniedbanych przez lata fałd na Księżym Młynie kosztowała 120 mln zł. Na zabytkowym osiedlu wyremontowano łącznie 47 budynków gospodarczych

i mieszkalnych, w których powstały mieszkania, pracownie twórcze, lokale usługowe i dom dziennego pobytu. Księży Młyn to jeden z najbardziej znanych i charakterystycznych rejonów w Łodzi. Ograniczony ulicami Przędzalnianą, Fabryczną, Magazynową i Milionową powstał w drugiej połowie XIX w. i był fabryczno-mieszkalną częścią największego łódzkiego imperium fabrykanckiego należącego do Karola Scheiblera. Osiedle zaprojektowano jako samowystarczalne miasto

w mieście, wzorowane na angielskich osadach przemysłowych. Były tu budynki fabryczne, magazyny, fałdy (domy robotnicze), szkoła, remiza straży ogniowej, szpital, gazownia, klub fabryczny, konsumy (sklepy), rezydencje właścicieli, a także bocznic kolejowa. Wszystko to planowo rozmieszczono wzdłuż prostych brukowanych uliczek i spójne architektonicznie. Od wielu lat trwała degradacja tego miejsca, drastycznie pogłębiona w latach 90. XX w. na skutek upadku prze-

mysłu włókienniczego w Łodzi. Dopiero w XXI w. rozpoczął się proces odnowy tego miejsca. Najpierw, w ramach prywatnych inwestycji, zrewitalizowano i przerebiono na lofty gigantyczny budynek przędzalni przy ul. Tymienieckiego oraz pobliską remizę, a w 2018 r. podpisano umowę na odnowę pierwszych domów mieszkalnych przy ul. Księży Młyn (komunalnych). Proces rewitalizacji właśnie się kończy. Łada dzień całe osiedle będzie już odrestaurowane i przywrócone do życia.

red

FOTOWOLTAIKA DLA ŁODZI

Aż 35 hektarów może zająć pierwsza miejska farma fotowoltaiczna dla Łodzi. Miasto wybiera wykonawcę dokumentacji tej inwestycji. Dzięki niej już w przyszłym roku może zacząć się montaż paneli na obszarze w okolicy ulic Brzezińskiej, Olkuskiej i Listopadowej.

Ofertę na sporządzenie dokumentacji technicznej zło-

żyła firma EF Consultancy Sp. z o.o. Po podpisaniu umowy wykona ona m.in. analizy techniczno-ekonomiczne i formalno-prawne, żeby sprawdzić opłacalność przedsięwzięcia. Eksperti zweryfikują też, czy lokalny klimat i układ terenu będą korzystne dla pozyskiwania energii ze słońca.

Farma fotowoltaiczna o wielkości 35 hektarów

mogłaby zapewnić energię elektryczną dla kilku tysięcy gospodarstw domowych rocznie, i to bez negatywnego wpływu na środowisko naturalne. Takie instalacje, produkujące w pełni czystą energię, mogą częściowo uniezależnić samorząd od zewnętrznych dostawców prądu.

PeS

ŁÓDZKIE PREZENTY NIE TYLKO POD CHOINKĘ

Poszukując idealnych prezentów gwiazdkowych dla najbliższych, warto zwrócić uwagę na propozycje łódzkich instytucji kultury.

Miejska Strefa Kultury oferuje vouchery na zajęcia rozwijające hobby oraz warsztaty taneczne, plastyczne i ceramiczne. Teatr Nowy, Teatr Muzyczny i Teatr Powszechny proponują karty podarunkowe/vouchery na swoje spektakle. W kasie Muzeum Miasta Łodzi można kupić eleganckie łódzkie notesy z wysokiej klasy papieru, elegancką okładką i ciekawostkami na temat mia-

sta, Centralne Muzeum Włókiennictwa poleca na prezent wyjątkowe książki dla miłośników tkaniny artystycznej, a Muzeum Kinematografii zaprasza po vouchery dla dwóch osób na bilety na seanse filmowe w kinie Kinematograf. Na prezent można także wybrać łódzkie nowości wydawnicze czy płyty łódzkich zespołów, takich jak np. Psychocukier i Bruklin. Z kolei Łódzka Organizacja Turystyczna (ul. Piotrkowska 28) oferuje łódzką edycję gry Monopoly ze zniżką -20%. Pełna lista łódzkich, świątecznych prezentów, in-

formacje, jak je nabyć, oraz godziny otwarcia miejskich instytucji w okresie świątecznym - basenów, lodowisk, palmiarni i in. - znajdują się na www.lodz.pl.

red

INFO

ŁÓDZKIE PREZENTY:

FOT. ŁODZ.PL

TRAMWAJE WRÓCĄ NA TRASY

FOT. ŁÓDŹKA KOMUNIKACJA ADRIAN STRAKOMSKI

Tramwaj linii 5 na ul. Franciszkańskiej – zdjęcie archiwalne

Zakończenie ważnych inwestycji drogowych już niebawem umożliwi przywrócenie kilku linii tramwajowych na właściwe trasy.

Z początkiem 2024 r. planowane jest uruchomienie torowiska na al. Śmigłego-Rydza – od ul. Przybyszewskiego do ul. Dąbrowskiego. Dzięki temu na Dąbrowę wróci linia 14 i zapewni bezpośrednie połączenie przez „skrzyżowanie marszałków” do centrum Łodzi. Wraz z oddaniem nowego torowiska „czternastka” będzie mogła dojechać dalej do ul. Dąbrowskiego i zakończyć trasę przy stacji Łódź Dąbrowa. Styczeń to również powrót tramwajów na Bału-

ty, gdzie planowane jest uruchomienie torowiska na ul. Franciszkańskiej i ul. Wojska Polskiego (do pl. Kościelnego). Tramwaje nie będą już kończyć trasy przy Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa, pojadą dalej – na Stare Miasto. Wraz z otwarciem ul. Franciszkańskiej i ul. Wojska Polskiego na trasę wróci dawno niewidziana „piątka”, która pojedzie z Teofilowa ul. Kilińskiego do ul. Tymienieckiego, a linia 17 zostanie wydłużona na Helenówek. Tym samym kolejne bezpośrednie połączenie zyskają mieszkańcy Teofilowa i Radoszcza.

TAnd

WIĘCEJ MIEJSCA NA NOWE INWESTYCJE

W 2023 r. z krajobrazu miasta zniknęło już 112 należących do gminy ruder oraz budynków w stanie technicznym uniemożliwiającym ich użytkowanie. W kolejnych 18 prace rozbiórkowe jeszcze trwają, ale zakończą się przed upływem roku. W planach na 2024 r. jest wyburzenie kilkudziesięciu następujących.

Rozbiórki nieużytkowanych i nienadających się do remontu obiektów – mieszkalnych, gospodarczych

i użytkowych – obejmowały wszystkie rejony Łodzi: Śródmieście, Chojny, Stare Polesie, Zdrowie, Łągowniki, Rokicie, Stary Widzew, Górniak, Złotno i Bałuty. Koszt wykonanych prac sięgnął niemal 3,5 mln zł, ale były to prace niezbędne do planowania nowych inwestycji na tych terenach, które mogą przynieść dużo większe zyski dla miasta.

Do najbardziej spektakularnych należały rozbiórki

sypujących się kamienic przy ul. Zachodniej 68, 78 i 80. W mijającym roku udało się też usunąć zrujnowaną kamienicę przy ul. Kilińskiego 49, co pozwoliło na przywrócenie komunikacji tramwajowej na tej ulicy.

W przyszłym roku natomiast, dzięki przygotowanej już dokumentacji technicznej, uda się usunąć z pejzażu Łodzi kolejnych 60 zrujnowanych obiektów. PeS

FOT. ŁODZ.PL

FOT. ŁODZ.PL

PODRÓŻE Z QR

Pasażerowie łódzkiego MPK mogą korzystać z nowinki technologicznej, która ułatwia podróżowanie komunikacją miejską.

Na wszystkich przystankach w mieście pojawiły się kody QR, które umożliwiają szybkie wyświetlenie na smartfonie elektronicznej tablicy rozkładu jazdy z danego miejsca wraz z realnymi czasami odjazdów zaczerpniętymi z autokomputerów po-

jazdów MPK. Podróżnik otrzymuje dzięki temu precyzyjną informację o tym, za ile minut na przystanku pojawi się tramwaj lub autobus. Można też sprawdzić ich aktualną lokalizację, jak również czy jest to pojazd klimatyzowany i niskopodłogowy. Na przystankach z wiatą kody QR widnieją w narożniku gabloty z rozkładem. Natomiast na przystankach, na których jest tylko słupek, należy

szukać ich właśnie na nim, pod rozkładem jazdy. Po zeskanowaniu odsyła smartfon sam wyświetlony stronek z informacjami. W Łodzi można korzystać także z aplikacji umożliwiających planowanie podróży, takich jak MyBus i WatchLineLodz. W nich też można sprawdzić realne godziny odjazdów, trasy przejazdów, lokalizacje przystanków i pojazdów oraz informacje o utrudnieniach.

TAnd

PORADNIK PREZENTOWY ATLAS ARENY. POMYSŁ NA PREZENT DLA...

Nawet Święty Mikołaj czasem potrzebuje wsparcia w znalezieniu prezentów dla wszystkich. Atlas Arena w 2023 r. postanowiła pomóc elfom i przygotowała, wyjątkowy, dwuczęściowy poradnik prezentowy z najlepszymi wydarzeniami na 2024 rok!

01 NAJMŁODSZYCH

„Psi Patrol” jest kultowym serialem dla dzieci, a przygody bohaterów będzie można zobaczyć podczas przedstawienia w 2024 r. w Atlas Arenie. Jest to psiastyczna okazja, która nie może ominąć Twojego malca!

PSI PATROL LIVE
13-15.12.2024

02 FANKI / FANA STAREGO DOBREGO ROCKA

Sting z „Englishman In New York”, ale jednak w Łodzi? A może „Sailing” Roda Stewarta pod zadaszeniem? Obie rzeczy są do wykonania, a to już w 2024 r. w Atlas Arenie!

STING
07.06.2024

ROD STEWART
18.06.2024

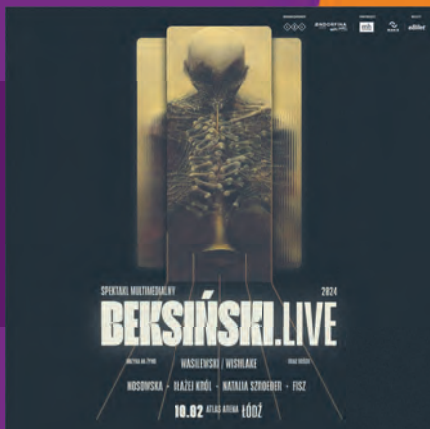
03 FANKI / FANA ALTERNATYWNEGO ROCKA

Legendarny zespół z Wielkiej Brytanii – Depeche Mode – oraz czterokrotny laureat nagrody Grammy, Lenny Kravitz, pojawią się w nadchodzącym roku w Atlas Arenie w Łodzi!

DEPECHE MODE
29.02.2024

LENNY KRAVITZ
23.07.2024

04 KONESERKI / KONESERA WRAŻEN ARTYSTYCZNYCH

Zainteresowanie sztuką współczesną lub degustacja surrealistyczna to idealne powody do wzięcia udziału w wydarzeniu „BEKSIŃSKI.LIVE 2024”, które zagości w Atlas Arenie w 2024 r. Nie może Cię zabraknąć!

BEKSIŃSKI.LIVE
10.02.2024

05 PODRÓŻNICZKI / PODRÓŻNIKA W CZASIE I ODKRYWCZYNI / ODKRYWCY BAJKOWYCH KRAIN

Dołącz do reszty uczestników, którzy zdecydowali się na tę niezwykłą podróż i doświadczyć bajkowej trasy koncertowej „Akademia Pana Kleksa na żywo – Muzyczna Szkoła Wyobraźni”. Jeżeli jednak jesteś z innej bajki, to z pewnością nie możesz ominąć dansingu z Sanah, która za siedmioma górami i za siedzioma arenami zjawi się w Atlas Arenie.

**AKADEMIA
PANA KLEKSA** 25.04.2024
24.02.2024

06 FANKI / FANA WIELKICH MASZYN I GŁOŚNYCH SILNIKÓW

Ogromne monster-trucki, ryk silników, lasery i absolutna demolka, czyli kwintesencja wydarzenia, jakim jest „Hot Wheels Monster Trucks Live Glow Party”. Wszystko to będzie można zobaczyć na własne oczy w 2024 r. w łódzkiej Atlas Arenie!

**HOT WHEELS MONSTER
TRUCKS LIVE**
23-24.03.2024

07 SŁUCHACZKI / SŁUCHACZA METALU

Przygotuj się na muzyczną podróż z Within Temptation, który z dumą ogłasza swój koncert w Atlas Arenie w ramach trasy koncertowej „Bleed Out 2024 Tour”. Do Łodzi zawitają również brytyjczyści rewolucjoniści Architects, którzy zagrają swój najświeższy album!

ARCHITECTS 03.02.2024

WITHIN TEMPTATION
25.10.2024

CZYM OBDAROWAĆ SENIORA?

Zastanawiamy się, jaki podarunek wybrać dla rodziców lub dziadków. Czy nestorzy rodu na pewno marzą o tym, aby pod choinką znaleźć kolejne kapcie, skarpety lub płyn do kąpieli? Co prawda, są to upominki praktyczne, ale czy jest lepsza okazja niż święta, by obdarować ich czymś wyjątkowym, na co sami być może nie zdecydowaliby się przeznaczyć pieniędzy?

Odrobina luksusu

Biżuteria to zawsze dobry pomysł na elegancki upominek dla seniorek. Oglądając świąteczne reklamy sklepów jubilerskich, z pewnością niejedna z nich marzy o takim prezencie. Bransoletka, broszka, subtelny naszyjnik czy modne kolczyki uszczęśliwią niemal każdą kobietę. Podobnie jak szykowna, jedwabna apaszka, która podkreśli nie tylko świąteczne stylizacje. Mężczyźni z kolei będą zadowoleni z zegarka. Warto dobrać go do stylu ubierania dziadka czy taty.

Karta podarunkowa i voucher

Karta podarunkowa lub voucher to doskonały pomysł na wyjątkowy świąteczny pre-

zent. Dla seniorki można np. kupić kartę na zabieg kosmetyczny czy masaż. Dobrym pomysłem na gwiazdkę dla pary seniorów będzie zaś voucher na kolację do restauracji. Może pary emerytów nie byłoby na nią stać, a może po prostu będzie to okazja, by poznać inną kuchnię? Kolejną propozycją są bilety na koncert (np. noworoczny do filharmonii) lub do teatru.

Elektroniczne prezenty

Wielu seniorów oswoiło się już z nowymi technologiami i coraz chętniej sięga po urządzenia elektroniczne. Osobom, które dużo czytają, z pewnością radość sprawi czytnik e-booków, który nie męczy oczu i który zawsze można mieć przy sobie. Świetnym prezentem dla seniorów, mających telefony komórkowe starego typu, często jeszcze z klawiaturą, jest smartfon. Trzeba tylko wybrać urządzenie łatwe w obsłudze, z dużym wyświetlaczem, a potem poświęcić trochę czasu na nauczanie babci lub dziadka jego obsługi.

Upominki dla aktywnych

Jeżeli senior ceni sobie aktywność fizyczną, dobrym prezentem będą kijki do nordic walking lub krokomierz. Dzięki nim zwykła przechadzka zamieni się w prozdrowotny marsz, angażujący wiele mięśni i stawów. Osoby lubiące długie spacerować z pewnością ucieszy gustowny, mały plecak, kubek termiczny czy sportowy zegarek, który monitoruje tętno, liczy kroki, mierzy dystans i czas treningu. Pamiętajmy – na większe, droższe prezenty warto złożyć się z innymi członkami rodziny. Alup

1000 MASKOTEK DLA CHORYCH DZIECI

Podopieczne Centrów Zdrowego i Aktywnego Seniora przez cały rok szyły maskotki-małpki dla chorych dzieci z łódzkich szpitali. Wczoraj rozdawały te mające nieść odrobinę radości pluszaki małym pacjentom oddziału endokrynologii szpitala Instytutu Centrum Zdrowia Matki Polki.

Maskotki szyło 20 pań z całej Łodzi. Seniorki z bałuckiego CZAS-u przy ul. Libelta brały udział w akcji już piąty rok z rzędu. Dołączyły do nich seniorki z centrów przy ul. Cieszkowskiego oraz przy ul. Rzgowskiej. Łącznie kobie-

ty stworzyły prawie 1000 przytulanelek.

Akcji nie byłoby, gdyby nie połączyły się pasja seniorek oraz pomysł łódzkiej firmy Many Mornings, dostarczającej krawcowym materiały na małpki – skarpetki, które z powodu różnych mankamentów nie trafiły do sprzedaży, ale do uszycia maskotki nadają się idealnie. Pluszaki tworzone przez seniorki już od pięciu lat uszczęśliwiają dzieci w łódzkich szpitalach. Kobiety rozdały już ponad 4500 małpek.

OHO

ODC. 48.

MIASTO CZTERECH KATEDR

Świątynie katolickie, ewangelickie, synagogi, cerkwie, zbory czy kościoły mariawitów przypominają, że Łódź była tygłem wielu kultur i religii.

Polscy katolicy (ponad 50% ludności miasta) mieli na tereni Łodzi jedynie trzy parafie, przedwojenna diaspora żydowska, licząca ponad 200 tys. osób (1/3 populacji), modliła się w kilku większych synagogach i setkach domów modlitwy, ewangelicy w liczbie ok. 100 tys. mieli swoje świątynie, a mniejszość rosyjska (2-3 tys. osób gromadziła się w trzech cerkwiach.

Archikatedra łódzka
Łódzka archikatedra to największa budowla sakralna wzniesiona w stylu neogotyckim. Jej charakterystycznym elementem jest sprowadzona żółta cegła i sięgająca 100 m wieża dzwonnicza. Była to czwarta katolicka świątynia w mieście, po kościele św. Józefa, Wniebowzięcia NMP i Podwyższenia św. Krzyża. W 1898 r. ogłoszono konkurs architektoniczny, na który wpłynęło 38 prac z całej Europy. W 1910 r. – poza wieżą – bryła świątyni była prawie gotowa, ale wybuch I wojny światowej przerwał prace. Po jej zakończeniu papież Benedykt XV, bullą „Christi Domini”, 10 grudnia 1920 r. utworzył diecezję łódzką, a kościół św. Stanisława Kostki podniósł do rangi katedry.

Synagogi, których nie ma...

Pierwsza drewniana synagoga powstała w 1809 r. przy ul. Wolborskiej, jednak szybko przestała wystarczać. W 1859 r. gmina żydowska przystąpiła do

o c a l a ł a jedynie mniejsza świątynia, tzw. synagoga Reichera, przy ul. Rewolucji 1905 r.

kroczyli próg świątyni w 1928 r.

Katalog wyznań w Łodzi jest znacznie dłuższy, bo byli tu również metodyści, baptyści, grekokatolicy, bracia czeszy oraz mariawici, którzy od 1910 r. modlą się w kościele starokatolickim przy ul. Franciszkańskiej 27. Tam też znajduje się siedziba diecezji śląsko-łódzkiej.

budowy kolejnej, murawanej świątyni w stylu mauretańskim, nazwanej Altshtot (Stare Miasto). Przy ul. Zachodniej 70 w 1878 r. wzniesiono synagogę i dom nauki, znane jako Wilker Shul. W reprezentacyjnym miejscu miasta, przy ul. Spacerowej, od 1887 r. działała Wielka Synagoga Postępowa, wybudowana z funduszy najbogatszych przedsiębiorców. Po fali pogromów w 1881 r. przybyli do Łodzi rosyjscy Żydzi, tzw. litwacy, którzy swoją świątynię Ezras Izrael przy ul. Wólczańskiej 6 wzniesli w latach 1899-1904. Codzienne praktyki religijne odbywały się w domach modlitw. Szacuje się, że mogło być ich w Łodzi nawet 250. W listopadzie 1939 r. Niemcy podpalili cztery łódzkie synagogi i przystąpili do eksterminacji społeczności żydowskiej miasta. Do dziś

Kościół ewangelicko- Augsburgski

Przecznicę dalej, przed ul. Czerwoną wznosi się kolejna ważna budowla sakralna. Pod koniec XIX w. w Łodzi mieszkało ponad 280 tys. osób, z czego 70 tys. stanowili ewangelicy. W tym czasie działały już dwie parafie luterzańskie: św. Trójcy i św. Jana, ale nie wystarczały, dlatego pastor Wilhelm Piotr Angerstein postanowił wybudować nowy kościół. 8 października 1909 r. odbyła się uroczystość wmurowania kamienia węgielnego pod budowę nowej świątyni. W pierwszej kolejności postawiono kaplicę św. Mateusza, ufundowaną przez małżeństwo Herbstów. Budowę przerwała I wojna światowa. Szczególne zasługi jako donatorka miała Anna Scheiblerowa, która ufundowała budowę kaplicy. Pierwsi parafianie prze-

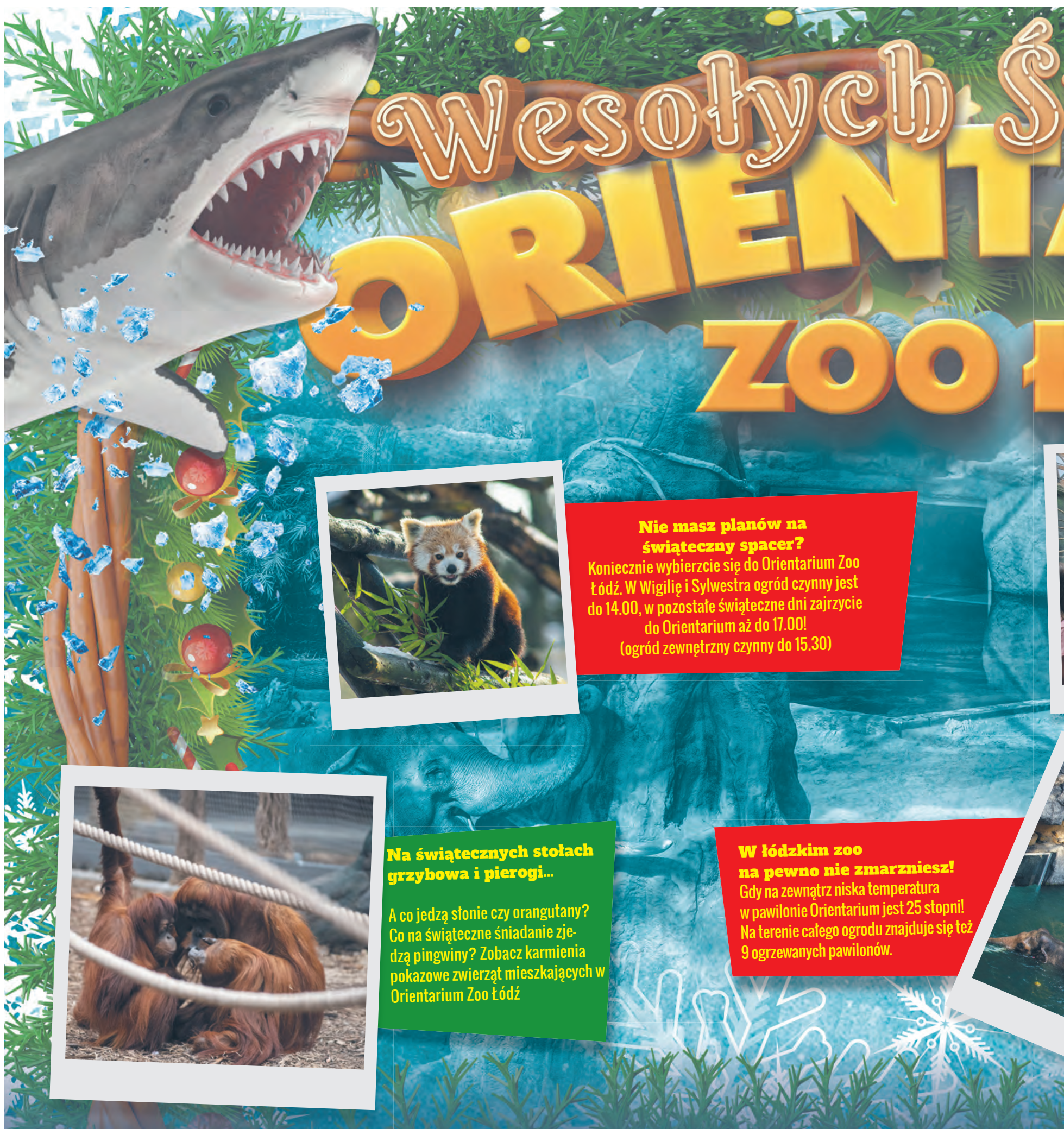
Cerkiew katedralna

W 1877 r. car Aleksander II wydał specjalne rozporządzenie o konieczności wznoszenia cerkwi we wszystkich większych miastach Kraju Nadwiślańskiego. Przygotowania do wzniesienia cerkwi w Łodzi utknęły jednak w martwym punkcie. Dopiero dwa lata później, po nieudanym zamachu na cara sprawą ruszyła z miejsca.

W komitecie budowy byli najwięksi fabrykanci, m.in. K. Scheibler, J. Heinzl, L. Meyer i I. K. Poznański. Na początku 1880 r. był już gotowy projekt budowli autorstwa znanego architekta miejskiego

Łodzi – Hilarego Majewskiego. Wiosną 1880 r. rozpoczęto kopanie fundamentów, a 8 maja wmurowano kamień węgielny. Obiekt był gotowy w połowie 1884 r., a 11 czerwca odbyło się jego poświęcenie i oddanie do użytku.

agr

**Nie masz planów na
świąteczny spacer?**

Konieczniewybercie się do Orientarium Zoo Łódź. W Wigilię i Sylwestra ogród czynny jest do 14.00, w pozostałe świąteczne dni zajrzycie do Orientarium aż do 17.00!
(ogród zewnętrzny czynny do 15.30)

**Na świątecznych stołach
grzybowa i pierogi...**

A co jedzą słonie czy orangutany? Co na świąteczne śniadanie zjedzą pingwiny? Zobacz karmienia pokazowe zwierząt mieszkających w Orientarium Zoo Łódź

**W łódzkim zoo
na pewno nie zmarzniesz!**

Gdy na zewnątrz niska temperatura w pawilonie Orientarium jest 25 stopni! Na terenie całego ogrodu znajduje się też 9 ogrzewanych pawilonów.

INFO KUP BILET: WWW.ORIENTARIUM.LO

Z "Kartą Łodzianina" taniej!

wiały życzy ARIUM ŁÓDZ

**Zostań lekarzem weterynarii,
zobacz zoo od środka!**

Świetna zabawa w Orientarium! Łódzki ogród przygotował niezwykłą ofertę dla najmłodszych na zbliżające się ferie zimowe.

**Godziennie w Święta
zobaczycie kąpiele
słoni indyjskich,
przejdziecie najdłuższym w Polsce
tunelem oceanicznym i zobaczycie
wyjątkowego, największego kroko-
dyla gawiałowego w Europie.**

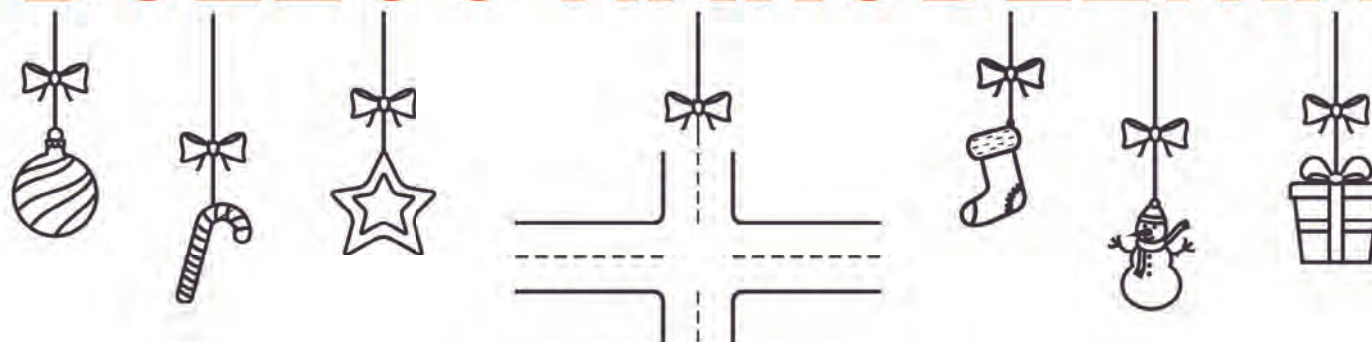
LODZ.PL

ORIENTARIUM ZOO ŁÓDŹ
CZYNNE JEST GODZIENNIE OD 9:00 DO 17:00
(OGRÓD ZEWNĘTRZNY DO 15:30)

STRABAG

WORK ON PROGRESS

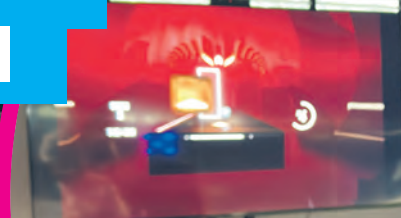
RADOSNYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA

**ORAZ BEZPIECZNEJ
PODRÓŻY TRASĄ GÓRĄ!**

NOWOCZESNA PRZESTRZEŃ DLA MIESZKAŃCÓW ŁÓDZI

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji Łódź, aby jeszcze bardziej zaspokoić potrzeby mieszkańców Łodzi w dziedzinie aktywnego trybu życia oraz rozrywki, utworzył dwa specjalne miejsca na swoich obiektach. Tymi miejscami są sala do treningu personalnego „Setka” w Hali Sportowej oraz sala multifunkcyjna przy lodowisku Bombonierka. Obie oferują nowoczesne rozwiązania dla miłośników sportu, rekreacji i relaksu.

„Setka”: Nowoczesna sala treningowa w centrum Łodzi

Salę przekształciliśmy w kompleksową przestrzeń do treningu personalnego. „Setka” oferuje nie tylko kameralną atmosferę, ale również najnowszy sprzęt do treningu personalnego. Jeżeli jakiś sprzęt

kojarzy Ci się z treningiem indywidualnym, na pewno znajdziesz go u nas. Mamy m.in.: bramę wielofunkcyjną z drabinkami, hantle, gryfy, kettle, piłki lekarskie, drabinki gimnastyczne, paraletki, ławkę regulowaną, skrzynie

drewniane, liny treningowe, slam balle, platforme slant board, skakanki, oraz platformy równoważne – a to tylko część wyposażenia dostępnego dla wszystkich chętnych. Największym atutem „Setki” jest nie tylko wysokiej jakości sprzęt, ale także możliwość jej wynajmu w atrakcyjnej cenie dla trenerów

personalnych, którzy szukają profesjonalnej przestrzeni do pracy ze swoimi podopiecznymi. Cena za wynajem na 60 minut to tylko 60 zł.

Multifunkcyjna przestrzeń rozrywkowa przy Bombonierce

Kolejną innowacyjną propozycją MOSiR Łódź jest sala multifunkcyjna znajdująca się na pierwszym piętrze lodowiska Bombonierka przy ul. Stefanowskiego 28. To miejsce stworzone z myślą o kreatywnym spędzaniu czasu i różnorodnych aktywnościach. Sala wyposażona jest w trzy konsole PlayStation 5 z zestawem do wirtualnej rzeczywistości PSVR oraz popularnymi grami sportowymi, zręcznościowymi i przygodowymi, dzięki którym aktywność może zostać połączona z pasją do wirtualnych zmagania.

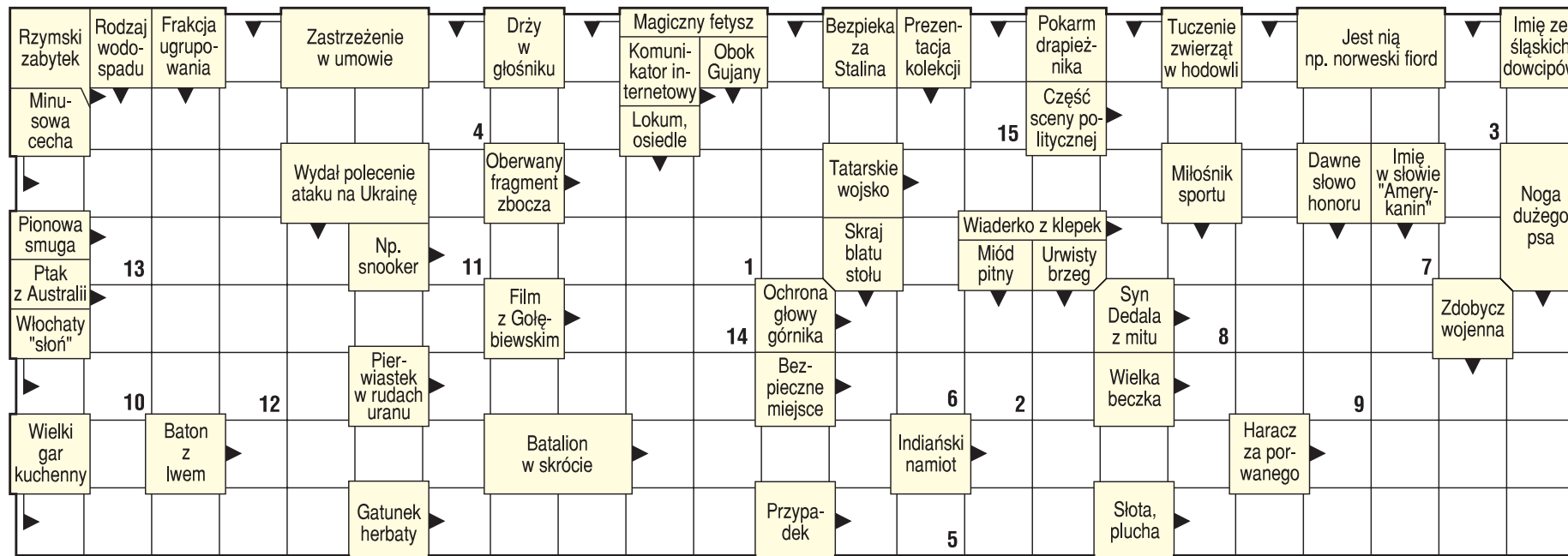
Sala jest klimatyzowana i komfortowo urządzona, oferuje mieszkańcom możliwość relaksu na wygodnych sofach oraz klimatycznych hamakach. Dodatkowym atutem jest malowniczy widok na taflę lodowiska, dzięki któremu czas spędzony w środku może być przyjemny oraz pożyteczny. Sala multifunkcyjna jest dostępna dla mieszkańców Łodzi, którzy poszukują miejsca do relaksu, rozrywki, pracy, a także organizacji spotkań biznesowych, warsztatów czy prezentacji. Cena za

wynajem indywidualny wynosi 5 zł za 60 minut, dla grup od 10 osób, cena wynosi 100 zł za 60 minut. Zapraszamy wszystkich zainteresowanych do skorzystania z nowych możliwości, jakie oferuje MOSiR Łódź. Sala „Setka” oraz sala multifunkcyjna to odpowiedź na rosnące zapotrzebowanie mieszkańców na profesjonalne miejsca do aktywności fizycznej, treningów personalnych i spędzania czasu w inspirującej atmosferze. Na obie sale zapisujemy pod numerem telefonu 574 427 700.

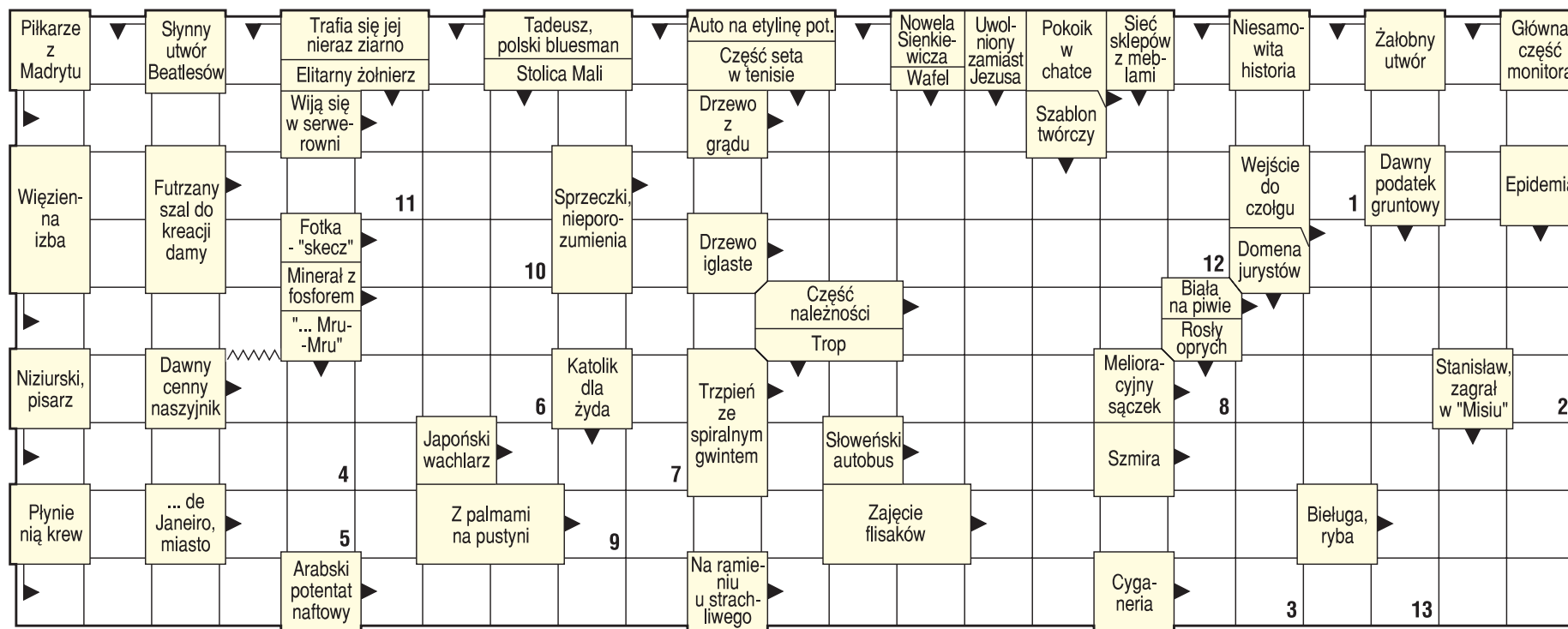

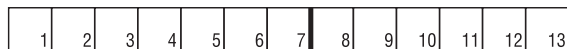
Stronę przygotowała redakcja najpopularniejszej w Polsce
SERII KRZYŻÓWEK Z KORONĄ

Rozwiązaniem jest tytuł polskiego serialu.

Rozwiązaniem jest tytuł polskiego filmu.

„Krzyżówki z Koroną”
-DOSKONAŁE O KAŻDEJ PORZE ROKU

KORONA

SUDOKU ŁATWE

	6				4	1		
	5	2			8			6
				6				2
4	1		2	7				
2				5				6
				3	8		1	4
9					3			
	8			1		3	2	
		1	5				4	

SUDOKU ŚREDNIE

		6		1				5
		3			7			8
1			5			9		
				5			3	
	8		7		6		1	
	7			4				
		2			5			4
6			9			3		
5				2		8		

SUDOKU ŚREDNIE

1	5							
	2			1	3		7	
		3	8				9	
		8		6				
	7		3		5		8	
				8		4		
		1			7	2		
	6		2	4			1	
							3	8

Sudoku przygotowała redakcja najpopularniejszej w Polsce serii Krzyżówek z Koroną

OGŁOSZENIA MIEJSKIE

PREZYDENT MIASTA ŁÓDZI

informuje, że w dniach **od 20 grudnia 2023 r. do 9 stycznia 2024 r.** na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 104 wywieszane będą wykazy nieruchomości położonych w Łodzi przy:

- **al. Adama Mickiewicza bez numeru** (działka nr 41/28, 41/42, 41/40 w obrębie P-28 i działka nr 256/32 w obrębie P-20) o łącznej powierzchni 700 m²,
- **ul. Karpackiej 14/18** (część działki nr 37/21 w obrębie G-11) o powierzchni 17 m²,
- **ul. gen. Jarosława Dąbrowskiego bez numeru** (działka nr 303/1 w obrębie G-5) o powierzchni 2322 m²,
- **ul. Podjazdowej 15** (działka 82 w obrębie P-4) o powierzchni 845 m²,
- **ul. Lokatorskiej 10** (część działki 470 w obrębie G-12) o powierzchni 240 m²,
- **ul. Ludwika Zamenhofa 12** (część działki 161/1 w obrębie P-20) i ul. Wólczańskiej bez numeru (działka nr 324/12 w obrębie S-6) o łącznej powierzchni 618 m²,
- **ul. Sieradzkiej bez numeru** (część działki 16/7 w obrębie G-3) o powierzchni 79,20 m²,

przeznaczonych do wydzierżawienia na okres do 3 lat, w drodze bezprzetargowej;

- **ul. Cyganki bez numeru** (część działki 499/36 w obrębie P-5) o powierzchni 3,2 m²,
 - **ul. Poli Gojawiczyńskiej bez numeru** (część działki 201/119 w obrębie G-17) o powierzchni 6,50 m²,
 - **ul. Sieradzkiej bez numeru** (część działki 16/7 w obrębie G-3) o powierzchni 27,46 m²,
- przeznaczonych do udostępnienia pod lokalizację infrastruktury przesyłowej na okres do 3 lat.

PREZYDENT MIASTA ŁÓDZI

informuje, że w dniach **od 20.12.2023 do 09.01.2024 r.** wywieszony będzie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej 104 oraz zamieszczony na stronach internetowych Urzędu Miasta Łodzi (www.uml.lodz.pl) wykaz nieruchomości stanowiącej własność Miasta Łodzi:

przeznaczonej do sprzedaży w drodze bezprzetargowej, położonej w Łodzi, przy **ul. Gajcego bn**, działka nr 617/2, obręb W – 40, KW LD1M/00031539/7.

Osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu ww. nieruchomości, zgodnie z art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, mogą złożyć wniosek w tym zakresie do Wydziału Zbywania i Nabywania Nieruchomości w Departamencie Gospodarowania Majątkiem Urzędu Miasta Łodzi, w terminie 6 tygodni od dnia wywieszenia niniejszych wykazów, w Łódzkim Centrum Kontakt z Mieszkańcami, ul. Piotrkowska 110 (wejście od pasaży Schillera).

OSTATNIE ROZDANIE

MEDALE NA 600-lecie Łodzi

W Pałacu Poznańskim odbyła się siódma, i ostatnia, z cyklu uroczystość wręczenia medali na 600-lecie Łodzi. Wśród nagrodzonych znaleźli się ponownie przedstawiciele wszystkich obszarów działalności publicznej związani z miastem: społecznicy, działacze sportowi, dziennikarze, lekarze czy przedstawiciele świata nauki. Wszystkich łączy jedno – Łódź zawdzięcza im swój konsekwentny rozwój. Wyróżnienia wręczano od czerwca 2023 r., zawsze w dawnej siedzibie słynnego łódzkiego fabrykanta.

Tym razem wśród nagrodzonych znaleźli się, m.in.: Adam Palma (doceniany na całym świecie wirtuoz gitary), piłkarz Orłów Gór-

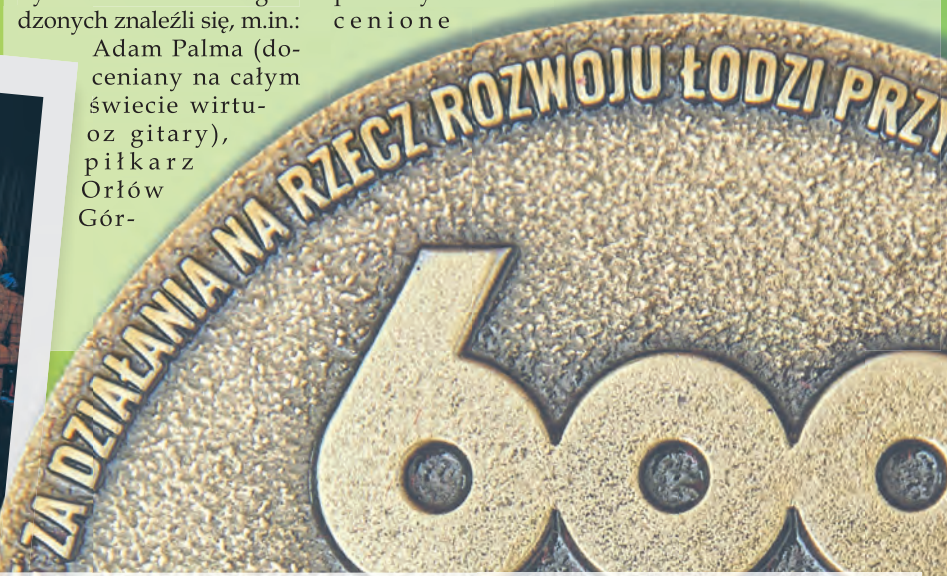
skiego – Mirosław Bulzacki, Daniel Tworski – twórca marki Gouda Works, twórca postaci Thorgala – Grzegorz Rosiński, czy byli rektorzy Uniwersytetu Łódzkiego – prof. Wiesław Puś i prof. Włodzimierz Nykiel. Wśród kobiet medalami wyróżniono m.in.: utytułowaną pływaczkę Aleksandrę Bednarek, Miss Polonia 2019 Karolinę Bielawską (w tym za działalność charytatywną), twórczynię akcji Psiejskich Spacerów po Uroczysku Lublinek – Annę Grzelak, piosenkarkę i kompozytorkę Tatiannę Okupnik czy poetkę Joannę Guzik.

Do medali na 600-lecie Łodzi każdy mógł zgłosić pełnoletnie osoby, które powinny zostać do-

wyróżnione za dotychczasowe działania realizowane na terenie miasta. W pierwszej fazie zgłoszono 1200 kandydatów, z których finałową sześćsetkę wybierała kapituła pod honorowym kierownictwem prezydent Łodzi Hanny Zdanowskiej. W skład Kapituły Medali na 600-lecie Łodzi weszli: sportowiec Marcin Gortat, dr Tomasz Karauda, publicysta Błażej Lenkowski, producent filmowy Piotr Dziecioł, przedsiębiorca Jacek Szwajcowski oraz dyrektor Muzeum Miasta Łodzi Magda Komarzeniec (przewodnicząca Kapituły).

Jeszcze raz gratulujemy wszystkim nagrodzonym!

SeP

Medale na 600-lecie Łodzi 18 grudnia dostali:

Mateusz Al Najar
Bogumił Antczak
Maciej Banach
Andrzej Bartkowiak
Rafał Bazaniak
Aleksandra Bednarek
Krystyna Bednarz
Karolina Bielawska
Cezary Bodzianowski
Arkadiusz Bogustawski
Mirosław Bulzacki
Dominik Chrapek
Piotr Chrzanowski

Jerzy Czubak
Maria Dankowska
Dave Dean
Paulina Długosz
Agnieszka Domariska
Michał Fajbusiewicz
Sławomir Fijałkowski
Maciej Frączyk
Artur Gadowski
Katarzyna Gołębiowska
Magdalena Gonera
Jacek Górski
Marcin Gabara
Paweł Grala
Anna Grzelak

Beata Gutarowska
Joanna Guzik
Maja Jakóbczyk
Urszula Jędrzejczyk
Adam Kazmierczak
Krzysztof Kędzierski
Zbigniew Klimczak
Cezary Kocik
Mariusz Kotodziejski
Katarzyna Korzeniowska-Killo
Zbigniew Kowalczyk
Robert „Nobis” Kowalski
Edward Kujawa
Bogusław Kuku
Adam Kwapisz

Ewa Latkowska-Żychska
Sławomir Lerman
Matylda Lipert
Krzysztof Łomiński
Ilona Majer
Dariusz Malaczyński
Błażej Marciniak
Paweł Marciniak
Cezary Mateusz Markiewicz
Tadeusz Markowski
Artur Matiaszczyk
Kuba Midel
Sławomir Murawski
Agnieszka Nagay
Wojciech Nowicki

Włodzimierz Nykiel
Tatiana Okupnik
Romuald Olaczek
Waldemar Olbryk
Adam Palma
Henryk Panusz
Aleksandra Pawlak
Tadeusz Pietrucha
Ewa Pilawska
Dorota Piotrowska
Dariusz Postolski
Dariusz Proszak
Adam Przepałkowski
Wiesław Puś
Łucja Robak

Grzegorz Rosiński
Henryk Stępień
Andrzej Sułek
Michał Szulc
Marta Szymczyk
Daniel Tworski
Małgorzata Urzędowska
Monika Wiśniewska-Kin
Ewa Maria-Wolska
Waldemar Wójcik
Anna Zofia Wyrozumska
Przemysław Zakrzewski
Piotr Żak

DERBY DLA ŁKS

Siatkarki Łódzkiego Klubu Sportowego zrewanżowały się za pierwsze przegrane w tym sezonie derby. Chociaż mecz był bardzo zacięty, Łódzkie Wiewiory nie pozostawiły wątpliwości, kto na parkiecie był lepszy, i pokonały Grot Budowlanych Łódź 3:0. Emocji i ciekawej gry nie zabrakło. Jak zwykle wspaniałe widowisko zapewnili także kibice.

Obie drużyny wyszły na parkiet w najsilniejszych składach. Nic dziwnego, że od początku gra była zacięta. Większą skutecznością wykazały się siatkarki Budowlanych. Dzięki mądrej grze Mitrović wyszły na prowadzenie (1:4). ŁKS miał z kolei kłopoty w ataku, ale miały też w zanzardzu szczelny blok, dzięki któremu odrobił straty. I zaczęła się bitwa. Mocne ataki, kiwki,

zaskakujące zagrania. Po stronie ŁKS-u – gra przez środek, po stronie Budowlanych – lewym skrzydłem. Nerwowo było dosłownie do samego końca i nie obyło się bez morderczej gry na przewagi. ŁKS okazał się minimalnie skuteczniejszy, a o wygranej zdecydowały mocny atak Campos i skuteczny blok.

W drugim secie gospodynie miały na początku kłopoty z zagrywką i obroną, ale Budowlani popełniali sporo błędów. Gra toczyła się wet za wet, do momentu kiedy ŁKS nie poprawił ataku. Wówczas Wiewiory zaczęły wychodzić na prowadzenie (17:12). Zagrywka gospodyni była coraz groźniejsza i Niebiesko-Biało-Czerwone straciły impet, ich gra całkowicie się posypała (21:14).

Później zaczęły nadrabiać straty, ale było już za późno. ŁKS wygrał tę partię do 17. Zaciętą grę oglądaliśmy jeszcze tylko na początku trzeciego seta. Niebiesko-Biało-Czerwone poprawiły skuteczność ataku, ale i ŁKS nie zasypiał gruszek w popiele. As serwisowy Julity Piaseckiej, do tego bloki i mocne ataki dały Łódzkom Wiewiorem prowadzenie (9:4). Gospodynie zaczęły się rozpędzać i złapały swój rytm. Sytuację po stronie Bu-

dowlanych starała się ratować Sobiczewska, ale bezskutecznie – gra wymykała się spod kontroli (13:7). W końcówce ŁKS prowadził 5 punktami (23:18) i nie dał już sobie wyrwać zwycięstwa z rąk. Piłkę setową zdobyła Kamila Witkowska, którą blokiem wykorzystały Diouf i Gryka.

JB

ŁKS Commercecon Łódź

TAURON LIGA

3:0

Grot Budowlani Łódź

(30:28, 25:17, 25:20)

FOT. ŁODZ.PL (RADOSŁAW JÓZWIĄK), FREEPIK

Włosi triumfowali W ŁÓDZKIEJ HALI CURLINGOWEJ

Zwycięstwem włoskiego Team Ribotta zakończyła się rywalizacja w curlingowym turnieju WCT Łódź Men's International 2023. W imprezie będącej częścią międzynarodowego cyklu World Curling Tour wystąpiło 16 drużyn. Obok zespołów z Korei Południowej, Szwecji, Włoch, Czech, Szwajcarii, Danii i Hiszpanii do rywalizacji stanęło też pięć ekip z Polski. Jedną z nich – Team Hertman, w składzie z łodzianinem Pawłem Frynią – otarła się o podium.

Rozgrywki na obiekcie przy ul. Śnieżnej 10 rozpoczęły się od spotkań w czterech

grupach. Już na tym etapie z przyszłymi triumfatorami spotykał się Team Telak, złożony z zawodników POS Łódź. Z tym rywalem nasz zespół przegrał 2:8. Po zaciętej walce uległ też 6:7 z kadrą Czech, która w grupie C zajęła pierwsze miejsce. Wygrana 7:1 ze szwajcarskim Team Wikstones zapewniła graczom POS trzecią lokatę w grupie. Łodzianie mogli jeszcze walczyć o Puchar Poczestenia, ale przegrali 5:7 z Koreańczykami. Ostatecznie ta nagroda trafiła w ręce zawodników Wikstones. Na drugim miejscu tę fazę

rozgrywek zakończył Team Hetman, który w grupie B musiał uznać wyższość mistrzów Polski z Team Stych (MCC Warszawa). Do strefy medalowej przebiła się jednak drużyna

z Frynią, która ostatecznie w walce o brąz musiała uznać wyższość włoskiego Team Renegades (4:5). W meczu o pierwsze miejsce Włosi z Ribotta pokonali 8:2 Szwedzki Team Nyman. Tym samym finaliści potwierdzili dobrą dyspozycję z Czech, gdzie przed przyjazdem do Łodzi triumfowali w turniejach cyklu World Curling Tour.

MD

ŁÓDZKA POGODYNKA

ŚRODA

5°C

Imieniny obchodzą:
Bogumiła, Dagmara,
Dominik, Amon,
Eugeniusz, Teofil

20.12

CZWARTEK

5°C

Imieniny obchodzą:
Festus, Honorat,
Tomasz, Jan,
Piotr, Tomisław

21.12

FOT. ŁODZ.PL, ENVATO ELEMENTS, WIKIPEDIA

KARTKA Z KALENDARZA

GRUDNIOWE WSPOMINKI

20 grudnia 1982 r. w Genewie zmarł Artur Rubinstein – światowej sławy wirtuoz fortepianu, urodzony 28 stycznia 1887 r. w Łodzi.

maestro wystąpił przeszło 6000 razy na estradach całego świata. Znał osiem języków, a w ciągu swego życia zamieszkiwał w Polsce, Niemczech, Francji, Anglii, USA, Hiszpanii i Szwajcarii.

Bogaty życiorys sławnego artysty prezentowaliśmy już w naszym pomnikowym cyklu, podobnie jak urodzonego w Łodzi Juliana Tuwima, którego 70. rocznica śmierci przypada równo za tydzień. Nasz sławny poeta zmarł 27 grudnia 1953 r. w Zakopanem.

Artur Rubinstein i Julian Tuwim na fotografiach z lat młodości

Pierwszy raz wystąpił podczas koncertu charytatywnego w naszym mieście, mając zaledwie 7 lat, a na wielkiej scenie zadebiutował podczas studiów w Berlinie 1 grudnia 1900 r. W 1904 r. przeniósł się do Paryża, skąd odbywał liczne tournée po USA, Europie i Ameryce Południowej. Wielokrotnie koncertował też w Polsce, także w Łodzi. W swojej ponadsiemdziesięcioletniej karierze

Co łączy obu artystów oprócz talentów i łódzkich korzeni? Przede wszystkim wspomnienia i deklarowana powszechnie miłość do rodzinnego miasta. agr

Rodzinne miasto

WPADKA

ŁAWKA JANA KARSKIEGO

Ustalono trasę drugiej misji Jana do Francji

– start w Nowym Sączu z kwatery u Zofii Rysiównej, a potem z przewodnikiem wyprawa przez góry. Wpadka nastąpiła tuż przed węgierską granicą. Niby zaufany Słowak, właściciel miejsca noclegu, okazał się świeżo upieczonym agentem Hlinkowej Gardy, współpracującej z gestapo. Na domiar złego Jan dostał do przewiezienia mikrofilm. Zaskoczono go we śnie, uderzając kolbą w głowę. Rolkę próbował wrzucić w ostatniej chwili do wiadra z wodą, ale Niemcy ją znaleźli. Jan podał się za Witolda Kucharskiego ze Lwowa, który jedzie do narzeczonej w Genewie. W więzieniu w Preszowie podczas brutalnego śledztwa emisariusz zostaje skatowany, traci kilka zębów i ma połamane żebra. Czując, że może nie wytrzymać tortur, decyduje się popełnić samobójstwo i podcina sobie żyły. Gestapowcy nie chcą douścić, aby ofiara wymknęła im się z rąk, więc przewożą więźnia do szpitala w Preszowie, a potem do Nowego Sącza, gdzie chcą go ratować. agr

Po aresztowaniu w Preszowie polski kurier był o włos od śmierci. Na zdjęciu: panorama zabytkowego słowackiego miasta.

KRYMINAŁKI ZNAJĄ ŁÓDŹKI

PORZUCONA RÓŻA

To historia, jakich wiele miało miejsce w dawnej Łodzi, gdzie biedne dziewczyny były mamione przez zamożniejszych kawalerów, obiecujących im wspólną, dostatnią przyszłość. Jesienią 1931 r. do Urzędu Śledczego w Łodzi zgłosiła się młoda dziewczyna, która chciała złożyć zeznania, jednak zanim zdążyła cokolwiek powiedzieć, zemdląca. Zaalarmowano pogotowie, które bezzwłocznie przewiozło ją do szpitala w Radogoszczu. Badania ujawniły, że kobieta jest w zaawansowanej ciąży i doznała krwotoku. Śledczym udało się ją przesłuchać dopiero po kilku tygodniach.

Zgłaszającą się do Urzędu Śledczego dziewczyną okazała się 18-letnia Róża, która rok wcześniej, będąc jeszcze uczennicą, poznała starszego od niej Moszka Teitelbauma, pochodzącego z rodziny fabrykanckiej. Mężczyzna

zaimponował jej elegancją i obyciem w świecie biznesu, po czym zapraszał do swojej garsoniery, gdzie spędzili kilka słodkich miesięcy. Powoli kawaler obojętniał na zaloty Róży, za to ona stwierdziła z przerażeniem, że jest w ciąży. Czar prysnął, dziewczyna szukała kontaktu z kochankiem, który spotykał się już z inną. Na jej oświadczenie o dziecku i ewentualnym ożenku zaśmiał się tylko, twierdząc, że to niemożliwe, bo ojciec go wydziedziczy i nie będą mieli z czego żyć. Podczas awantury mocno poturbował Różę, która obolała poszła na policję. Za młodym Teitelbaumem rozesłano listy gończe, ale gdzieś przedpadł. Aresztowano go dopiero rok później i za maltretowanie kochanki skazano na pół roku więzienia. Okazało się także, że był już wcześniej rozwiedziony z podobnego powodu. agr

ŁÓDŹ.pl
DLA SENIORA | DLA RODZIN | DLA KOCHANKI ŁÓDŹ

Kolejne wydanie w piątek
22 grudnia

GALERIA ŁÓDZKICH KAMIENIC I DETALI

Detale architektoniczne na secesyjnej kamienicy Dawida Szmulowicza przy ul. Piotrkowskiej 37 zbudowanej w 1904 r. wg projektu Gustawa Landaua-Gutentegera

ŁÓDZKIE GAWĘDY

NASZE SŁAWNE BRUKI

Wybrukowana ul. Piotrkowska – fragment przed pasażem Meyera (obecnie ul. Moniuszki), widok z końca XIX w.

Brukowanie ulic w Łodzi rozpoczęto w latach 30. XIX w., głównie na krótkich odcinkach ul. Piotrkowskiej przy targowiskach. Dopiero 10 lat później wybrukowano rynki Starego i Nowego Miasta. Dwa pozostałe

przy ul. Piotrkowskiej, czyli Fabryczny i Górny, jeszcze w 1860 r. nie miały bruków. Układano je z kamienia polnego i piasku, ale tylko na odcinkach bardziej uczęszczanych. W połowie lat 40. zabrukowano kilka przecznic

ul. Piotrkowskiej, na krótkich odcinkach – do ulic Zachodniej i Widzewskiej. Trakt był konserwowany przez Zarząd Lini Komunikacyjnych w Warszawie, a bruki należały do Kasy Miejskiej m. Łodzi.

Piotrkowska stawała się stopniowo ulicą wielkomiejską, tracąc dawny, wiejski charakter. Na całej długości była wysadzona drzewami. W latach 60. rosły tam jeszcze włoskie topole, jednak gdy policmajster m. Łodzi nakazał uporządkowanie i zabrukowanie chodników, zaczęto masowo wycinać drzewa, gdyż korzenie utrudniały prace niwelacyjne. W pu-

stych miejscach sadzono jednak młode kasztany i akacje. Miasto postanowiło położyć asfalt, który okazał się niepraktyczny w czasie upałów.

Od 1890 r. rozpoczęto zakładanie chodników z płyt z kamieniołomów kieleckich na ważniejszych ulicach, a na pozostałych nadal używano kamienia polnego. W 1874 r. ruszyło brukowanie głównej ulicy na odcinku od ul. Dzielnej do Górnego Rynku. Przekazanie ul. Piotrkowskiej magistratowi nastąpiło w 1887 r. i odtąd ulica stanowiła zwartą jednostkę gospodarczą, co ułatwiało już prowadzenie poważnych inwestycji komunalnych. agr